करणादेवं ज्ञायते समासोक्तानां पाठक्रमो नियामको न भवतीति समासे हि लक्षणवशादज्ञाद्यजन्ताल्पाच्तरत्वादेः पश्चाद्भूतस्यापि पूर्वनिपातो भवति ।

हुत्वा वा समन्वारभेरन् ॥ २९ ॥ यस्ते द्रप्स इति (७. २६) होमं हुत्वा पश्चात्सर्वे समारन् न हविर्धानमध्ये माध्यन्दिनीयायामेवमेव श्रुतत्वात् (४. २. ५. ३) ।

यस्तऽइति (७. २६) विप्रुषाᳬ होमं जुह्वति ॥ ३० ॥ ते सर्वेऽध्वर्युप्रभृतयो विᳬह्वति · समिदाधानपूर्वकं सकृद्गृहीतमाज्यं प्रचरण्यातिप्रणीते[1] क्रमेण षडपि जुह्वति सोमायेति त्यागः · विप्रुषां सोमकणिकानां प्राप्त्यर्थमिति शेषः होममाज्यस्य जुहोतीति हरिस्वामिनः (४. २. ५. १) · अभिषवकाले ग्रहणकाले च स्कन्नानां सोमबिन्दूनां स्कन्दनप्रत्यवायपरिहारार्थं विप्रुषामर्थं तत्र स्कन्दनप्रायश्चित्तत्वेन होमं कुर्यादित्यर्थः इति माधवाचार्याः । विप्रुड्होम इतीयमस्या आकृतेः संज्ञा ।

अध्वर्युर्वा ॥ ३१ ॥ अथवाध्वर्युरेको जुहोति विप्रुड्होमम् नेतरे · स जुहोतीति (४. २. ५. २) माध्यन्दिनानामेकवचनश्रवणात् · सर्वेषां होमकरणं शाखान्तरात् ।

वेदितृणेऽअध्वर्युरादत्ते ॥ ३२ ॥ स्तीर्णाया वेदेः सकाशाद्वेतृणे आᳬत्ते ।

प्रह्वा उदञ्चो गच्छन्ति ॥ ३३ ॥ ते अध्वर्युप्रभृतयः प्रह्वा नम्रा आनता भूत्वा उदङ्मुखाः चात्वालस्य दक्षिणातो वेदिमध्ये वर्तमानं बर्हिष्पवमानदेशं प्रति अन्वारब्धा एव · छन्दोगानामत्र विशेषः प्रातःसवनऽआसीनाः सर्पन्ति माध्यन्दिने प्रह्वाः तृतीयसवनऽउत्थिता इति · तथा च मानवे हविर्धानादध्यास्तावात्प्रह्वाणाः सर्पन्ति तथा ऋजूदरा माध्यन्दिनाय सवनाय प्रसर्पन्त्युत्तरेण हविर्धाने पूर्वया द्वारा सदः प्रविश्य सदसि स्तुवतेऽनतिक्रामन्तो धिष्ण्यानध्वर्युरुपविशतीति तथा ऋजुदेहीयाः सर्पन्त्यार्भवं पवमानमिति ।

अन्यतरत्तृणं चात्वाले प्रास्यति देवानामिति (७. २६) ॥ ३४ ॥ वेदिमध्याद्गृहीतयोर्मध्ये एकं तृणमध्वर्युः चाᳬले प्रक्षिपेत् ।

उद्गातृणां पुरस्तादितरत्तूष्णीम् ॥ ३५ ॥ तस्मादन्यद्धस्तस्थितं तृणमुद्गाᳬस्तात् बर्हिष्पवमानदेशे यथाविहितस्थानऽउपविष्टेभ्य उद्गातृभ्यः पूर्वस्मिन्देशे तूष्णीं प्रक्षिपति ।

जपत्सु सोमः पवतऽइति (७. २१) पवमानोपाकरणं प्रस्तोत्रे तृणे प्रयच्छन् ॥ ३६ ॥

---

१) °रण्यति° AB.